

CATALVNYA SOCIAL

APARTAT 273

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

TELEFON 1114

Missions culturals de la Mancomunitat

Hom s'assabentà aquests dies, per la premsa catalana, que l'Institut d'Educació General, de la Mancomunitat, organitzava una creuada cultural, per tal de fer arribar als més petits poblets i vilatges de nostra terra, la veu aciençada de generosos propagandistes, que desafiant les inclemències estivals, aniràn predicant la bona nova de la moral, de la higiene del civisme...

Aquesta iniciativa encoratjadora, mereix la lloança de tots quants estimin la nostra terra, i busquin la unitat de tots els catalans en un ordre superior de cultura, únic camí, que pot portar a un grau més esplendorós d'harmonia social.

No hem de dubtar, i aquesta és per nosaltres una opinió quasi dogmàtica, que únicament pressant els camins de l'instrucció i de la educació, cristiana poden tenir solució mants problemes socials, que per ignorància dels de dalt i dels de baix, (no alludim expressament a la malícia), és plantegen a Catalunya, amb evident dany del cos social.

L'educació i instrucció, és lo que el poble nostre reclama, amb tanta o més avidesa, que el salari traductor d'un benestar material, car amb aquest mateix salari o millor dit, encara, amb un salari més petit però amb un major nivell de cultura social, aquest benestar augmentaria, endinzant-se pel camí del bé, allunyant-se del paroxisme del camí del mal.

Acompanyem amb tota nostra simpatia als cooperadors d'aquestes missions culturals de la Mancomunitat, entre els quals hi comptem estimats amics nostres, àdhuc de redacció i fem vots perquè tots els catalans de nostres comarques capacitant-se de la transcendència que aquesta iniciativa reporta, donin als actes que s'organitzen un relleu, que sigui signe de llur eficàcia.

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

Ara resulta que el Govern volia anar a Alhucemes, i que no hi volia anar i que sí, i altra volta que no...

I resulta que qui va a Alhucemes, de lluny, és una llúida Comissió del Estat major del exèrcit, presidida pel seu cap, general Weyler, a fi de donar temps al temps, estudiar, (a Espanya es passa el temps estudiant sense que mai es sàpiga la lliçó), les línies estratègiques del Marroc i donar lloc als Ministres per anar verenejant, per torn, mentres moren els pobres soldats de foc i de pena en les terres maleïdes del Rif, i els milions es derrotxen allí comprant moros i cristians...

Aquesta és aquella política salvadora que alegaba la Concentració lliberal per assaltar el Poder i salvar la nació.

Un viatge impensat del Rei deixà al Ministeri en estat asmàtic. Fan riure les notes oficioses dels últims Consells de Ministres. Quin astorament! Quina indecissió! Però, al mateix temps, quina envejable frescura mentre els termòmetres marquen per tot arreu temperatures senegalianes!

El comandant general de Melilla, fastiguejat d'aquesta política de renunciaments i flaqueses, de vergonyes i disbarats, ha dimitit irrevocablement el seu càrrec, quan més feconda era la seva tasca, encara que anés encarada a castigar al Krim...

Les declaracions del general Anido deixen molt mal parat al Govern i al Alt Comisari.

En aquest parèntesi estival de la vida activa del Ministeri, diu que els ministres es dedicaran a rumiar (a rumiar, sí!) economies, perquè En Villanueva apreta de fort i la cotització de la pesseta baixà a termes alarmants i ruïnosa.

Els infeliços empleats de Banca, que s'afiliaren al Sindicat Lliure de B. i B., i corregueren la pólvora de la sindicació, creient amb les seves il·lusòries promeses i cooperant als seus temeraris procediments, estan desesperats pel francàs de la vaga.

Uns dos mil d'ells quedaran sense feina.

La lliçó és de les que deixen rastre.

Les noves exigències franceses respecte al coeficient dels vins nostres, sembla que provocaran la prompta denúncia del Tractat de Comerç amb França per part d'Espanya. Ja seria hora de que el Govern prengués en sèrio la defensa dels nostres interessos. Prou s'hi mirarà França a perdre les grans aventatges del Tractat.

La Comissió dita dels 21 comença a donar-se compte del paper ridícol que juga.

Es el mateix Govern que la creà qui l'hi nega les fonts d'informació per l'estudi de les responsabilitats. Demés falten documents importants en alguns ministeris....

ESPANYA ENFORA

La mort del President dels Estats Units no sembla que canviï sensiblement la política ianqui en cap part del món. Harding, que era fill de les seves pròpies energies, home admirable, honest, talentut, fort, deixa un bon recort de la seva vida pública i privada.

Del nou president de la república de Portugal, Gómez Teixeira, poc pot dir-se. És un home il·lustrat, però una incògnita encara. Portugal, de tots modos, vol viure i confiar en tal designació.

Cuno, el intatxable Canciller alemany, atacat per tots els seus enemics, ha dimitit després d'un enlairat discurs testamentari ple de bon sentit, de patriotisme i de fortalesa. El seu successor, Stresemann, que compta amb el assentiment, sinó la simpatia, dels partits governamentals, sembla que està destinat per les Cansalleries europees a preparar els camins, d'un *modus vivendi* amb França que conjuri la crisi caòtica en que es va morint Alemanya empenyada simultàniament per França i Rússia.

Anglaterra ha contestat a les seves ex-aliades, *suaviter in modo, fortiter in re*, insistint en els punts d'obrir coneguts, i demostrant l'imprudència, i la injustícia, i els perills de la ocupació del Rhur. La crisi d'Alemanya és, avui dia, verament vital.

La sociologia ens farà perdre la moral

Si, la sociologia ens farà perdre la moral. Ja l'ha fet perdre a moltíssims, i vindrà dia, aviat serà, que l'anècdota de Diògeni amb la llanterna cercant un home al mig del dia tindrà un singular i esgarriós sentit: ni per medicina es trobarà qui es recordi dels deures naturals de sa condició humana. A mesura que tothom es va sentint *obrer*, va deixant de sentir-se *home*; home responsable i moral. Els sociòlegs de dreta, badocs imperdonables, no han vist com la proclamació d'una *consciència obrera* era un truc satànic per a supplantar i fer inútil la consciència humana; per a substreure els individus a la llei moral.

Que els revolucionaris explotin la pirotècnia literària de la lluita de classes, s'explica. Però que catòlics i cristians i gent de seny i de dreta es fiquin en aquest horrible esbarzerar on han de deixar-hi, a esquinsos, els vestits de l'honradesa i la carn de la virtut, això no té nom. I menys si es considera que els pastors arrossegueu a milers les ovelles, ovelles que són tota una joventut llençada a perdre en els abims del socialisme, en el qual tomben els uns com a esquerrans, però d'altres, ai!, hi cauen com a catòlics!

La premsa sindicalista de dreta fa escriure, fa indignar, fa plorar. El sindicalisme resulta ésser la canal per on penetra en l'ànima de la gent la doctrina socialista, i ja poden ésser catòlics i cristians i bons minyons els qui comencin el sindicat, que no tardaran a pensar, parlar i obrar com a feréstegs llibertaris. És la postura sindical la que els obliga a parlar, pensar i obrar de tal manera, perquè el sindicalisme, *la fórmula del qual i la iniciativa del qual és revolucionària*, és per aquesta causa una organització contrària a l'ordre de la societat i a la natura de les coses, i per aquesta causa els sindicalistes, àdhuc els que hi entraren de bona fe, acaben parlant obrant i pensant contra l'ordre de la societat i la natura de les coses.

Quan serà que els qui tenen per missió l'ocupar-se dels interessos de la Moral que els hi són confiats, i no dels de la Sociologia, ciència híbrida i bastarda, quan serà que s'adonaran de que el Sindicalisme no és altra cosa que una concepció anarquista? Quan serà que els caurà la bena dels ulls i que comprendran que maridar els termes Sindicalisme i Cristianisme és tan absurd com agermanar cristianisme i anarquisme?

I quan serà que totes aquestes respectables persones que exerceixen avui de consellers, amics, protectors, encoratjadors i patrons de certs sindicats menats per catòlics, obriran la vista a

l'espectacle horrible que tenen davant? Quan trigaran a veure que el sindicalisme *àdhuc el de dreta* està desfent de pressa l'educació moral dels individus, els quals s'han de tornar durs de cor, aspres de llengua, violents d'obrar i dolents d'intenció, des dels primers instants de l'actuació sindical! És que no llegeix ningú dels que tenen o han de tenir cura, no dels obrers, *sinó de les ànimes dels homes*, aqueixa literatura esbogerrada que manuscrita per qui tal volta du encara l'escapulari al coll, en realitat és copiada dels autors vermells i llibertaris?

El sindicalisme és la mobilització dels set pecats capitals. En quan hom entra sota l'acció d'aqueixa propaganda folla, erupció sociològica del materialisme històric, se li excita la supèrbia personal amb el pretexte de "dignitat de classe"; la ira i la venjança contra els patrons i "burgesos", contra els "esquirols" i contra la humanitat; l'avarícia, la sensualitat i la gola, per la valoració exagerada i la ponderació nauseabonda dels interessos materials, i per la sed de goigs immediats que li encenen en l'ànima (no cal oblidar la lexicologia francament obscena, peculiar de coneguts escriptors sindicalistes de *dreta*); l'enveja sobretot l'enveja, insaciable passió que és el protoplasma del socialisme, fundat que és aquest en la cobejança i en la negació de respecte als béns, a la propietat del pròxim; i finalment la peresa, sentiment propulsor de la vaga i de tota la filosofia de rebel·lió contra el treball.

Aquesta és l'obra de la sociologia, realitzada per ministeri de l'instrument sindical. Els fruits de la sociologia, massa que els sabem: ella ha engendrat aquest monstre en figura humana que és el pistoler, producte sintètic de la literatura de lluita de classes. Tot pistoler ha començat un dia essent un bon minyó amb el cap escalfat per aqueixa literatura de revolta: se li indigestà la sociologia i prengué o li donaren l'arma "per a deïensar-se". I de "defensor" de sí mateix contra el fantasma del "capitalisme" passà a "defensor" de "la classe" sota l'espècie de butxí voluntari, d'executor dels designis i decrets del sindicat, de les "*penes del desertor*" que el sindicat imposa.

I de l'atracar pistola en mà als obrers per a que es sindiquin, per què facin vaga, o per a que còtitzin, es passa a l'atracar automòbils i caixes, bancs, trens, fondes i arrendatàries de contribucions. I ben entès que per a un bon sindicalista tot això no és robar, perquè essent tota propietat un robatori, l'atracament no és més que una

forma com qualsevol altra d'expropiar al capitalisme...

La premsa sindicalista i socialista prepara i adoba els seus lectors educant-los per a pistolers. Que això ho facin els anarquistes és horrible. Però que escriptors *de dreta*, sindicalistes *de dreta*, sociòlegs *de dreta*, gent que saben ço que vol dir virtut, ordre, pau, treball, disciplina, consciència, tradició, religió, cristianisme i justícia

eterna, acompanyin als deixebles de Bakounine i Proudhon en la tasca abominable d'espallar els cors i enfonsar les ànimes dels joves precipitant-los en l'avenc material de les vagues i demés poemes de l'"acció directa" i en l'avenc espiritual de l'odi de classes i de l'error revolucionari, això és més monstruós encara, i no ha de passar sense la nostra vehement reprobació.

R. RUCABADO

Un avenç del terrorisme

El sindicalisme anàrquic, que tantes llàgrimes ha fet plorar, ens ha mostrat en aquest darrers dies una nova modalitat dels seus sistemes destructius. No n'hi havia pas prou que unes bandes organitzades d'homes més o menys desentranyats ensangrentessin els nostres carrers, segant a flor de vida existències precioses i necessàries a les famílies llurs; no n'hi havia pas prou que ens previnguessim en contra dels homes i anessim tot-hora esverats pels nostres carrers tement a cada moment que la boca d'una Start comminadora ens obligués a aixecar els braços; calia una forma més esgarrifosa. Els homes ens acostumàvem ja a malfiar-nos l'un de l'altre, la confiança en la bondat de sentiments del pròxim s'anava fonent cada dia en els nostres cors; però lo que que no sospitàvem era que en el cor d'una dona hi poguessin tenir cabuda els mateixos depravats odis, les intencions fraticides, els propòsits inhumans que la negra realitat ens ha dit amb tota nuesa i claredat que una munió d'homes tenien per a espurgar la societat dels membres que creien eren un estorb per a la realització de les seves utòpiques pretensions de venjança folla que amagaven cínicament amb el mot afalagador de reivindicació proletària.

Recordo en aquests moments un admirable article de fa dos anys del plorat Ortega Munilla, on pintava magistralment el cas d'una criada volxevique, i vaig resistir-me a donar fe a certes sospites que deduïa del cas el malaguanyat escriptor. Avui, però, ja es presenta el cas amb un caire ben diferent i alarmant. Aquella criada s'h atornat mestressa d'una pistola, i bé la porti amagada en la cistella, bé dessota les faldilles, es presta, el trobar una dona amb una arma amagada, a suposicions de tota mena. Per a quin servei les portaven les dones russes, barrejades amb els revolucionaris, en els assalts del principi de la revolució? Amb quina finalitat les portaven aquelles dones a les quals la policia va sorpen-

dre'ls-hi, fa pocs dies, a Barcelona? Jo vull decantar-me de la banda de l'indulgència, suposant que són ensiburnades pels llurs marits o amics temerosos de la sanció de rescents disposicions, però el sol fet de trovar una pistola en poder d'una dona, és molt sintomàtic i esglaia perquè dona dret a pensar i a creure que en aquelles entranyes de mare i en aquell cor que en bones lleis psicològiques no podieu, per generalitat, suposar-li més que tendreça de sentiments, dolcesa de caràcter, eternament sempre a flor de llavi per a compadir-se de les misèries del pròxim i un devasall de llàgrimes per a derramar-se davant d'una gota de sang vessada per un crim, o d'una nafra social qualsevol ara es diuen els fets que també hi poden aigualir-s'hi les llàgrimes en aquell cor i fins canviar-se per fel i verí si el cervell s'és abans xarabotat per l'influència d'uns articles amorals i antisocials, o per unes prediccions revolucionàries. Amb quina plenitud i amb quina satisfacció poden, aquestes dones, accomplir els fins socials d'ésser mares dels llur fills i esposos dels marits llurs, per la llei de l'amor i de la fidelitat? Quin concepte deuen tenir de la seva missió familiar i per tan del seu comès social? Jo tinc el ple convenciment de que així como una dona-àngel és un tresor, la que posa a contribució de la seva insuperable malícia un intent innoble, és molt més temible que el llop de l'home que famolenc es dona al pistolisme. Déu vulga que ço que jo judico, conseqüència d'unes propagandes de feminisme desorientat, en la malestruga càtedra de tots els llibertinatges, de l'Ateneu de Madrid d'una manera principalíssima, no vagi en augment amb aquest avenç del terrorisme. Els danys que reportaria serien indubitablement més greus per a la Pàtria que les doctrines de Malthus, que tantes llàgrimes costen als estadistes de la nació veïna.

JOAN SOLER JANER.

De l'estiueig polític

Anem a Alhucemes? — Un nou Tractat de comerç. — La tasca d'unes Corts i la tasca de les que vindran. — El general Aguilera i el cop d'Estat.

Anem a Alhucemes? No hi anem?

Sembla que no hi anem. El sentit comú sembla que en aquest moment ha trobat un reconet on posar-se en el Consell de Ministres, i s'hi ha posat amb esverament general de molts que feia temps el creien ja una cosa de luxe en nostres Govern.

Però si no anem a Alhucemes, què hem de fer al Marroc? Perquè la situació d'ara no té pas res d'estable. Mantenir allà més de cent mil homes, tenir la canal oberta per anarhi tirant milions i milions que aquí ens fan bona falta, i, sobretot, restar exposats a que qualsevol dia vingui un altre desastre per les veleitats dels moros als qui el *protectorat civil* no acaba de convèncer, no és pas una cosa desitjable ni que pugui significar una situació formal i definitiva, certament.

Llavors, cal preguntar-se: Si no anem a Alhucemes (de quin mal pensament Déu ens en guardi), què hem de fer al Marroc?

Heu's aquí la qüestió, que és molta qüestió per a un Govern com l'actual, que tant cansat està de la intensa tasca de regeneració nacional portada a cap en tots els ordres.

Ja tenim en portes un altre Tractat de comerç: el de Bèlgica. A canvi d'unes rebaixes en unes partides, nosaltres li concedim unes aventatges extraordinàries. No cal dir que aquestes aventatges perjudiquen greument a la indústria catalana.

Quan els representants de la nostra indústria van queixar-se i exposar les raons en la Junta d'Aranzels i Valoracions, el Sr. Subsecretari d'Hisenda, el reconegut financier Sr. Benítez (és Benítez o Benito), Sots-Secretari del Ministeri, va dir que el Govern tenia prou facultats per a negociar per sí sol sota la segona columna de l'aranzel, i que per a res devia atendre a la Junta.

Hi ha qui diu que abans els nostres representants en aquesta i altres juntes econòmiques mereixien més atenció a Madrid que ara.

És evident; però no deixem de recordar que ara hi ha al Ministeri d'Estat el Sr. Alba. I això significa molt en tots els ordres: moral, polític, etc.

La temporada passada de Corts no fou certament massa feconda per a la restauració en

un país en que tot està per a restaurar, com aquest. És limità la seva tasca a aprovar un projecte de tenència d'armes curtes (contra el Sometent de Barcelona, Sometent que ara ha hagut de sortir al carer per a suplir a la policia d'un Estat que no sap ni pot conservar l'ordre públic), i a aprovar una autorització per a que el Govern pogués concertar Tractats per sota la segona columna de l'Aranzel.

Per a nosaltres, els catalans, aquesta tasca significa: l'atemptat a l'ordre públic de Barcelona, lo primer, i l'atemptat a la nostra liquesa, lo segon.

I la tasca de la tardor vinenta?

Una balança comercial que porta ja més de mil cinc cents milions en contra nostre; un Presupost amb un dèficit inicial de més de mil milions; un servei ferroviari que l'Estat ha de subvencionar, per a personal, normalment (i sense els avenços per a material) amb uns nou milions de pessetes cada mes, representen un pervindre esverador.

A pesar d'això, les Corts amb un Govern sense pla, sense contingut, sense interès per a res que el tingui de veritat, seguiran el camí d'ara. I el nostre desastre es farà cada cop més irremeiable.

Recordeu, lectors, que va existir un dia un famós general Aguilera, que era el futur salvador d'Espanya? Que aquest personatge va escriure un dia una lletra a En Sánchez Toca que feia suposar la dictadura pel dia següent? Que va pegar unes bufetades a tot un ex president del Consell de Ministres? Que el president del Senat va prometre passar la denúncia al Tribunal Suprem?

Ja sento que tots dieu: Sí, és veritat, d'això en tenim una idea llunyana. Però... no va passar res més...

El general Aguilera està encara preparant un cop d'Estat dels que forme fita en la història d'un poble. Però molt prudentment, no vol interrompre el seu estiueig i espera a que passin els calors per a fer el terrabastall. Un cop d'Estat en aquestes condicions de calor és cosa propensa a un costipat... I el general Aguilera no és pas del tot ben jove.

GASTON GERARD.

L'agricultura

Cada vegada que els diputats catalans defensen la nostra producció, ens surten amb el mateix ertirabot: els catalans van contra l'agricultura. Però, Senyor, que té que veure una cosa amb l'altra! Es que no es pot defensar la producció i defensar a la vegada l'agricultura? Com podem, els catalans, combatre-la, si és la nostra principal riquesa? Es diuen aquestes coses perquè es té un gran desconeixement de la nostra terra. Són molts els que creuen que a Catalunya no hi ha sinó fàbriques. Si els demanessin una visió de la nostra terra, ens dirien que és un seguit de xemeneies.

Catalunya té paisatges magnífics i camps ubèrrims. Com es pot desconèixer l'horta meravellosa del camp de Tarragona, la de Girona i la de Lleyda? No saben que és a Catalunya on es cull més vi, i que es cull també una gran quantitat d'oli, de fruites

i de cereals? Com podem, doncs, combatre la nostra pròpia riquesa? nosaltres defensem la producció, però defensem també l'agricultura.

Es verament ridícul que, amb l'excusa de defensar una cosa que nosaltres no ataquem, es combati la producció catalana. No hem cregut mai que siguin incompatibles les dues riqueses. Posar enfront els interessos dels agricultors i els interessos dels productors és seguir una política suicida. Un poble perquè tingui independència política ha de tenir indústria i agricultura. Les dues riqueses es comp'ementen. Si no tenim una indústria forta haurem d'anar a raure a l'extranger. Els que ataquen la producció catalana, que tinguin almenys la franquesa de confesar el motiu de la seva hostilitat i que no facin servir l'agricultura de cobertora.

Contra la producció nacional

El govern i l'aranzel

Es queixava el senyor Sert, al donar compte a la última Asamblea celebrada pel Foment del Treball Nacional, de les gestions fetes per a lliurar la nostra riquesa de les escomeses i mals tractes del Govern i dels Bergamins que l'apoen; es queixava, diem, de la mala fe amb que obrà el Marqués d'Alhucemas prometen garanties per tal d'encertar millor en el problema aranzelari; garanties que no donà al arribar al cas de fet, que és quan es comproven la honradesa i la serietat de les persones.

De tot quan es va dir en l'esmentada Asamblea, es dedueix que avui dia Catalunya no pinta res en les esferes governamentals.

La segona columna del Aranzel, màxima garantia del treball nacional, no té ja cap classe de consistència. Tampoc pinta res en les confeccions i conxorxes dels Tractats comercials.

El que acaba de fer-se amb Bèlgica ho demostra prou bé. I els altres sis Tractats que es negocien ara, ho demostraran palesament.

El treball nacional i la riquesa agrícola no en poden esperar res de bó d'aquest Govern.

Però, què direm del que en pot esperar Catalunya?

Al llegir les sàvies i raonades peticions acordades per l'Assemblea del F. T. N., ens ha florit sobre els llavis un somriure irònic. I al veure la raonable energia de les protestes que es formulen en les conclusions de l'assemblea, l'ironia s'ha desfet en indignació, no contra el Govern, que bé sab a on va i no ho amaga pas, sinó contra la nostra bonhomia, contra la nostra concepció de la política dels partits sindicats per a explotar a Espanya, contra la nostra passivitat, que s'accontenta amb queixes i protestes de que el Govern s'en riu despreciant-les al mateix temps.

I aquesta indignació nostra ens ha fet recordar aquells temps, no llunyans, en que el F. T. N. semblava l'àrbitre de la vida econòmica d'Espanya, i feia i desfeia Ministeris i imposava els principis i les normes en els Arenzels i en la producció de la riquesa nacional.

Obra magna aquella, obra de que bé pot engrullir-se el F. T. N., ja que a la seva fecondíssima i encertada actuació es deu el desenrotlló meravellos de les forces productores del país, que han resistit totes les potències malestrugues de la política conjurades contra elles, i pogueren, en els temps apocalíptics de la Guerra Gran, atendre, no solament a les nostres necessitats, sinó a les dels nostres veïns.

Aquesta nova exposició dirigida al Govern pel F. T. N., no servirà per a res.

I entretant, la pesseta baixa ràpidament de valor (en pocs dies ha perdut en els mercats monetaris regulars un 15 per 100, perdent ara, en conjunt, el 44 per 100, amb tendència a la baixa encara), i la balança mercantil ens és cada dia més desfavorable, i les promeses economies governamentals es van convertir en augments de despeses...

Que dormin, que vagin dormint i protestant endormiscats, els nostres homes representatius de la riquesa nacional, que a Madrid van depressa en enrunar-ho tot, per tal d'enriquir al famós "consumidor".

Quan no sàpiguen on donar-la, cridaran a n'En Cambó per a que faci nous miracles...

E.

Paraules d'un mestre

Escólta-les, Catalunya

El Francolí, estimat confrare nostre, que es publica a la riallera vila de la Espluga de Francolí, un dels indrets més formosos i més històrics de Catalunya, ha confeccionat un bell número de festa major, nodrit d'interessants escrits i d'una informació gràfica ben escaienta i curiosa de debò.

Entre els escrits n'hi ha un del Mestre Guimerà, curt, encertat, punyent, que fa molt per casa.

Escoltem-les, que val la pena:

*Catalunya, pobre mare,
No't sento 'ls glatits del cor!
Qui t'ha vist i qui't veu ara!
Un temps lluitant per l'honor,
Avui amb fànc en la cara
Cercant només graupats d'or.*

La Setmana Social de Grenoble

Ja en diguerem alguna cosa, però prou mereix molt més aquesta magna assemblea dels nostres estimadíssims de l'altre banda del Pirineu. Són veritablement admirables. El zel, la saviesa, la discreció, la elegància que hi posen en la celebració de les seves justament famoses Setmanes Socials, les fan úniques en el món i verament dignes d'exemple i d'imitació.

Anem a dir que bona part dels catòlics socials notables de tots els indrets del món, començant per l'èlite francesa hi acudeixen a aquestes Setmanes, qui per aprendre, qui per a ensenyar, tots per a donar als actes una autoritat i una solemnitat i transcendència que tal volta no tindrien sempre.

A la Setmana Social de Grenoble hi estaven representades les més novelles nacions, i les velles també. Espanya hi tenia honrosa representació.

El tema capdal de la S. S. G. era el de la despoblació de França, i encara que el problema afecta especialment a la veïna nació, totes les demés hi estaven interessades, perquè la força del proselitisme i el "ganxo" que tenen els francesos converteixen en mundials totes les seves grans qüestions, en pau i en guerra.

Quina és avui dia la nació que no té sobre la taula aquest vital problema?

La greugetat que té a França, prou s'ha posat de manifest a la S. S. G., on els *remaners* han pogut estudiar-lo amb una suma de dates i una carrúa d'estudis verament assombrosa

De remeis per a evitar el aniquilament de la gran nació francesa, se n'han presentat pocs. El cert és que només n'hi ha un, i aquest, els governs i partits que tenen en ses mans els destins de França, no el volien emprar.

Prefereixen que la consumció mati a la pàtria, ans que faltar als ideals que defensen. Són, en això, lògicament lliberals.

Ja en poden fer de Setmanes Socials els nostres bons amics de l'altra banda dels Pirineus per a resoldre aquest problema fonamentalment i socialment religiós! En això rau tota la dificultat de resoldre'l...

A. Z.

Un encert d'En Chapaprieta

En el plet, de que ja ens ocupàrem oportunament, sostingut pels obrers catòlics de Saragossa contra els socialistes, injustament triomfants aquests en les eleccions per a renovar la Junta provincial i local de Reformes Socials, plet fallat també injustament pel governador civil de Saragossa, el ministre del Treball ha revocat, en apel·lació, la decisió governativa de dit governador, donant la raó als nostres amics i restaurant el dret malmès per un jutge evidentment parcial i una mica massa fresquívol.

Aplaudim amb molt de gust la resolució del senyor Chapaprieta.

COMENTARIS

Els enemics del treball

Els fets vergonyosos esdevinguts aquests darrers dies hauren d'obrir els ulls dels obrers conscients. D'aquestes planes estant, hem sostingut mantes vegades, que els sindicalistes revolucionaris tenien a sou els elements més abjectes de la ciutat. Els fets ens venen a donar la raó. Quan es cometien atemptats socials no hi havia atracaments. Que vol dir això? Que els pistolers eren homes sense consciència que avorrien el treball i que per una quantitat determinada immolaven les víctimes les morts de les quals decretaven els sindicalistes revolucionaris. Ara que no s'atreveixen a cometre nous atemptats perquè hi ha autoritats disposades a perseguir els criminals, per tal de poder viure amb l'esquena dreta i donar-se a tota mena de vicis, cometem atracaments. Tot ho faran menys treballar. Llegint el cognom de la majoria dels detinguts es veu ben clarament que són elements estranys a la ciutat. Entre els pistolers hi ha molts lladregots estrangers. Els sindicalistes revolucionaris varen treure dels cataus infectes els homes més relaxats i varen posar un arma a les seves mans. S'han comés crims abominables que ens deshonren davant del món civilitzat, però cal que es sàpiga que l'obrer català no ha intervingut en la direcció dels organismes declaradament hostils a la ciutat. Aquests homes que no han tingut altre dèria que arruïnar la nostra indústria i empobrir la nostra terra, han creat un cos de malfactors que seran el flagell de la ciutat. És pòt redimir un home honrat que seguia camins estraviats, però es molt difícil que obri els ulls a la raó un subjecte que ha comés una sèrie de crims. Ens hem preguntat moltes vegades: que en farem d'aquests homes que han viscut del crim? Entre els pistolers hi ha joves de divuit i vint anys i algun d'ells ha comés deu o dotze assassinats. I ara dieu-me: un home que no sent ressonar dintre seu la veu acusadora de la consciència i que per un grapat de plata ha immolat tantes víctimes, es possi-

ble que es redimeixi? Naturalment que la misericòrdia de Déu es molt gran, però no cal esperar que aquests homes corromputs, puguin plorar llàgrimes de penediment. És molt difícil ablanir el seu cor. Si veiem, doncs, que la regeneració és molt difícil, cal que les autoritats es mostren inexorables amb els que actuen al marge de les lleis, per tal que compreguin que la societat que ells ataquen es defensada i protegida.

Els pistolers són més execrables que els assassins vulgars, car aquests moltes voltes han comés un crim en un moment d'exaltació o bé esperonats per l'odi i en canvi aquells han assassinat posant preu a la sang versada.

Heu's aquí obrers catalans els fruits del sindicalisme revolucionari. Us varen prometre un paradís terrenal i moltes vegades els seus odís i els seus desencerts han obligat a les vostres dones a allargar humilment la mà als vianants demanant una almoïna.

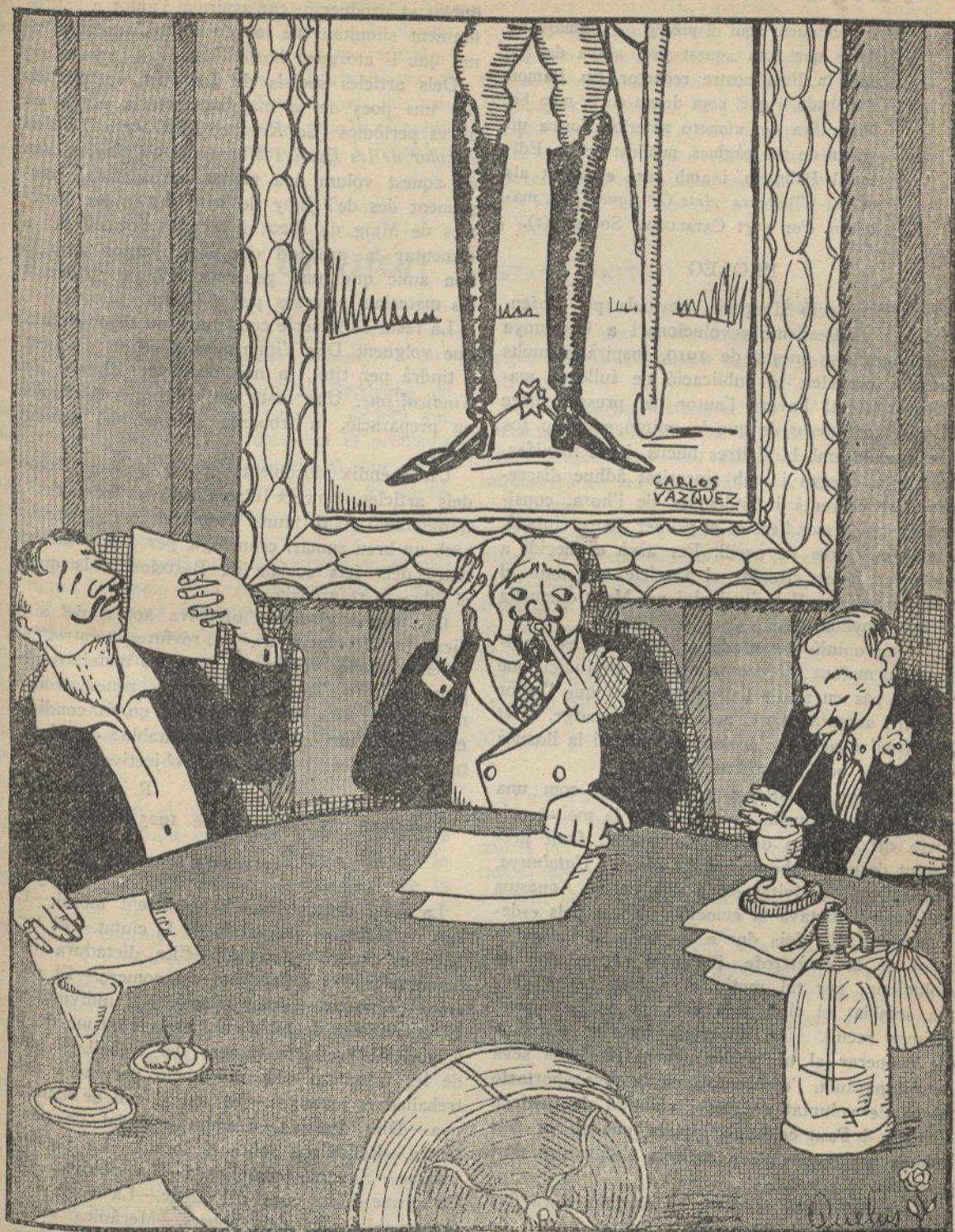
Ja sabeu ara qui són aquells que moltes vegades seguien els vostres passos amenaçant llevar-vos la vida si no abandonàven el treball o bé si no volieu cotitzar. Són els que avorreixen el treball, els que cobraven per matar els vostres germans i els que ara cometem atracaments. Tots els detinguts com autors dels darrers successos són pistolers. Ho veieu ben clarament?

Cal, doncs, que l'obrer català es desempegui d'uns elements que han perturbat la pau social i son enemics de la nostra espiritualitat i de la nostra riquesa.

Són molt nombrosos els obrers que no es deixen seduir per les sirenes sindicalistes. Per dignitat han d'ésser bandejats aquest homes que han estat els inductors dels crims més execrables.

J. C.

La Comissió de responsabilitats

—Voleu dir, amics, que no estariem millor a la platja de Sant Sebastià.

—Naturalment. Però com que ara totes les companyies són a «provincies», en algun lloc o altre s'ha de fer comèdia.

‘Angoixes socials’

Publiquem aquí el pròleg i el sumari del llibre que sota aquest títol acaba de fer eixir a llum nostre redactor En Ramon Rucabado, i que, com deiem en la nota bibliogràfica del número anterior, forma un volum de 200 pàgines, publicat per la Editorial Políglota, i amb cura estampat als tallers d’*Atenes Arts Gràfiques*, els mateixos d’on surt CATALUNYA SOCIAL. (1).

PROLEG

La perturbació d’esperits causada per l’ofensiva del sindicalisme revolucionari a Catalunya en els primers mesos de 1919, inspirà a molts grups i cenacles, la publicació de fulles i manifestos. Sentí llavors l’autor del present llibre el vehement desig de que la opinió seva no fos involucrada amb la d’altres nuclis, i fos manifestada tota íntegra i amb sinceritat àdhuc discrepés dels corrents i tendències de l’hora, considerant que l’ésser lleal és el primer deure ciutadà, i més en hores de perill. Per això es decidí a escriure i fer circular el fascicle que amb el títol *Socialisme Espiritual* eixí pel Maig d’aquella tèrbola anyada.

Una opinió decantada a l’esquerra es manifestà formulant sobre mon opuscle un judici, que no era pas en sentit llausenger, però que l’autor recullí i acceptà com el més just homenatge. *Molt espiritual i molt poc socialista*, vet’aquí la lloança millor que podí amerèixer.

El volum actual pot considerar-se com una continuació d’aquella obreta. Conté la meitat primera dels articles de caràcter social, fruit preferent de sa col·laboració a *La Veu de Catalunya*, represa amb activitat en la dita època. Aquestos articles els dictava la emoció contínua dels esdeveniments. Els feia dur a la Redacció l’angoixa viva de la catàstrofe, i l’anhel ardentíssim de solucions; per tal motiu el d’*Angoixes Socials* ha semblat el títol més escaient per a aquest primer recull. Una imperiosa interior comanda de cooperar al bé públic per mitjà de la seva humil paraula, l’esperonava en la seva aportació plena de voluntat de pau i voluntat de justícia. Justícia i Pau, celestials virtuts, que al cor dels homes massa sovint la malícia s’afanya a desparellar.

La col·laboració freqüent en el diari durà fins a la naixença de CATALUNYA SOCIAL (Abril de 1921), setmanari damunt les pàgines del qual

(1) Preu 3/50 pessetes exemplar. Pot demanar-se a l’aquesta Administració.

continuà la sèrie, no havent-li reeixit ara com ara, per insuficiència de forces, la temptativa de doblar sa producció; car aspirava l’autor a l’aprofitament simultani de les dues importants tribunes que li atorguen hospitalitat.

Dels articles socials de *La Veu*, complertats per uns pocs de la mateixa matèria eixits en altres periòdics (*La Revista*, *El Obrero*, *Butlletí Escolar de les Escoles Mercantils Catalanes*), van en aquest volum una meitat aproximada, comprnent des del Juny de 1919 fins a les derrieres de Maig de 1920; i vet’aquí l’ocasió per a esmentar la gratitud que lliga l’autor amb el bon amic que amb generosa adhesió, proveeix els materials recursos per a l’obra.

La resta de la sèrie constituirà un segon volum, que volgüent Déu s’imprimirà a seguit d’aquest, i tindrà per títol, ja més objetivat: *Entorn del Sindicalisme*. Una llista del contingut de l’aplec en preparació, la trobareu al final del present llibre.

Un apèndix documental posat al cap d’avall dels articles, serveix d’ampliació a les notes i d’il·lustració sobre punts d’especial interès. Acaba amb un breu sumari cronològic per a precisar les dates dels fets socials de Barcelona, als quals el llibre fa referència.

La nova i virulenta ofensiva actual del sindicalisme revolucionari, fa revivre, mentres es desenrotllen les vagues de 1923, els mateixos neguits de 1919. Tant de bo pogués aquest treball meu ajudar una mica a produir ço és condició essencial d’una pacificació veritable: la claretat en les idees i en la visió objectiva.

R. RUCABADO

Barcelona, 31 de maig de 1923.

SUMARI

La sang dels altres.—El sometent moral.—El llop de Gubbio.—La passió de la ciutat.—El treballador contra el treball.—“La dictadura del manobre”.—Els dependents del comerç.—El dels amos és nostre.—L’expropiació dels individus.—El comunisme de mi a tu i el comunisme de tu a mi.—El producte íntegre del treball.—L’amo de les màquines.—La redempció pervindrà dels treballadors mateixos.—El peu al coll de Catalunya.—Dies decisius.—L’embús.—Nadal de penitència.—Reflexions sobre el locaut.—La joguina infame.—Situació complicada.—La reedició del Catecisme.—Les cues del tabac.—La vaga i el divorci.—La sort dels pobres.—Mecànica social.—L’obrer addicte.—L’adhesió dels dependents.—La santificació de les festes.—Els cops damunt del sostre.—La moral dels propietaris.—La doble

professió.—Nihilisme.—Comerç i comunisme.—
Al voltant dels consells paritaris.—*Apèndix*: Nú-
mero 1. El comunisme de les dones, a la Rússia
revolucionària.—Núm. 2. El carnet confederal.—
Núm. 2 bis. Els estatuts dels sindicats.—Núm. 3.
Les aspiracions dels sindicalistes segons ells ma-
teixos.—Núm. 4. Els atemptats socials (*Resums*
estadístics).—Núm. 5. Algunes dates a recordar.

Esguardant el món

ALEMANYA

Programa del canceller alemany.

El canceller Cuno, tractant al Reichstag de la política desenrotllada pel Govern, declarà que únicament després d'ésser solucionat el problema de les reparacions, podria procedir al sanejament de les finances, i això a condició que les càrregues que s'imposin a Alemanya pel dit concepte siguin suportables.

El canceller exposà el seu programa en el qual hi figura l'emissió d'un emprèstit interior, l'establiment de nous impostos per a la percepció del qual pendrà com bases, valors constants.

Finalment afirmà que el Govern està disposat a mantenir l'ordre constitucional a Alemanya, i, que en vista que la pau i la conciliació semblen impossibles en les circumstàncies actuals, el Reich prosseguirà la lluita empresa contra la política dels aliats.

A continuació, el ministre de Finances declarà que el deute flotant del Reich, pujava a quatre bilions de marcs, acusant a França d'ésser la causa, amb la seva actitud intransigent, de la situació que travessa Alemanya, aclaparada amb el pes d'un enorme dèficit.

La crisi econòmica

A conseqüència de la penúria de numerari, gran nombre de cases de comerç s'han vist en la impossibilitat de pagar els sous als obrers.

Ha tancat les seves portes el Banc d'Hamburg.

POLONIA

El material ferroviari polonès

En començar el segon trimestre d'aquest any, els camins de ferro polonesos posseïen 101.075 vagons de mercaderies contra 121.249 que es consideren necessaris per atendre en les degudes condicions les necessitats del transport.

En la dita xifra no va compresa l'Alta Silèsia polonesa, que disposa de vint mil vagons de mer-

caderies, però que per atendre també les seves necessitats necessitaria disposar de uns vint-i-cinc mil aproximadament.

Aquesta insuficiència de material s'assegura que serà remeiada abans que finalitzi l'any actual, mitjançant la compra de 5.658 vagons americans i 4.400 procedents d'altres fàbriques.

En la mateixa època els camins de ferro disposaven de 9.094 màquines, que seran augmentades en unes 200 més per a cobrir les necessitats del tràfec.

ESTATS UNITS

La jornada de vuit hores

Fa alguns dies es digué que el Trust de metallúrgics estava decidit a aplicar la jornada de vuit hores.

La Companyia Carnegie, una de les més importants empreses metallúrgiques dels Estats Units, anuncia que des del dia 16 del corrent implantarà en les seves fàbriques la jornada de vuit hores.

S'assegura que la Companyia ha pres aquesta disposició a conseqüència de la constant pressió d'algunes associacions cíviques i religioses. S'assegura també que decidí la qüestió una carta del ex-president Harding al president del Trust de l'acer Mr. Gary.

El Trust de l'acer ha exigit fins ara la jornada de dotze hores.

XINA

La situació interior

El govern francès, així com la major part dels governs de les altres potències es mostren preocupats per la situació que travessa Xina, i s'estudien els mitjans que hauran de posar-se en pràctica per a contenir l'amarquia que està ensenyorint-se d'aquell país.

S'ha pensat portar cap una demostració naval, però no ha estat adoptada una resolució definitiva. No obstant, el ministre de Marina s'estan prenent les mesures necessàries per si fos precis la dita demostració.

NORUEGA

Les vagues

La Comissió arbitral encarregada d'arranjar el conflicte miner ha fracassat en les seves gestions, i en sa conseqüència, ha cessat el treball a totes les mines.

La Comissió organitzadora del Sindicat de les indústries del paper ha anunciat als obrers que el treball cessarà dintre d'uns quinze dies, de no arribar-se a un acord satisfactori.

La situació d'Austria

La disminució del nombre d'obers sense treball registrat fins a últims de juny, data en que aquest nombre havia passat de 168.147 a 92.064, ha quedat paralitzada durant algun temps. Per primera vegada, des del mes de febrer, s'ha pogut registrar un lleuger augment.

Durant el mes de juny han continuat progressant els dipòsits en els bancs i caixes d'estalvi. L'augment que hi ha hagut ha estat de quaranta milers de milions de corones paper. D'aquesta manera, el total de les quantitats dipositades puja a 338 milers de corones paper, o sigui, 22 milers i mig de corones or. En acabar el mes de setembre de 1922, aquesta xifra era de dos milions de corones or i a últims de mateix any, de vuit milions.

En el curs dels mesos de juny i juliol, el govern ha hagut de vèncer grosses dificultats amb motiu dels sous dels seus funcionaris i l'aplicació de la llei sobre l'índex del cost de la vida. Durant el període d'inflació monetària, els sous dels empleats de l'Estat variaven segons l'índex fixat mensualment per una Comissió paritària. Però, des que es va aconseguir establir la corona, el govern ha volgut establir també els sous. Els funcionaris hi han consentit, a condició que se'ls augmentin els sous en un 30 per 100 aproximadament. Encara que el govern no ha arribat a satisfer aquesta exigència, ha decidit concedir

una suma global de 240 milers de corones paper destinades a l'augment d'havers.

Per la seva part, els funcionaris han acceptat, per un període de tres mesos, la suspensió de l'índex. Convé fer notar que l'índex del cost de la vida, fixat el 15 de juliol, ha estat inferior en un 5 per 100 al del mes anterior.

Durant el mes de juliol, el Comissari general ha hagut d'intervenir en un assumpte de considerable importància per als pressuposts austríacs. Ha hagut d'impedir, en efecte, la ratificació pel Parlament de l'acord de Roma del 29 de març de 1921, referent a l'administració de la companyia ferroviària del Sud d'Austria, per no trobar-se oficialment previstes en el pla de la Societat de Nacions les càrregues financeres que d'aquest acord resulten per al pressupost nacional. El Comissari general es proposa estudiar la qüestió detalladament, i consultar, en cas de necessitat, als organismes competents de la Societat.

El balanç comercial corresponent al primer semestre de 1923 és com segueix:

	Corones or
Importacions	703.671.000
Exportacions	427.121.000
Dèficit	276.550.000

El dèficit corresponent al primer semestre de l'any 1922 estava representat per 300.000.000 de corones or.

La crema de boscos

Cada any, a l'estiu, tenim de queixar-nos d'aquest flagell de la crema de boscos.

Davant mateix de Barcelona, al bell punt d'un Parc Municipal, s'han registrat dos cremes. Quina deixadesa! Que es cremin als recons dels Pirineus, en regions poc poblades, però a les barbes per dir-ho gràficament, de la gran metròpoli...

Apart d'aquestes queixes anyals, preconitzem sempre la creació d'una Guardaderia rural que posi a cobert d'atemptats salvatges aqueixa hermosa riquesa de la nostra terra.

Massa que s'en tallaren de boscos per a plantar vinya el passat segle.

Massa que en cauen continuament, a cops de destrall, per a satisfer necessitats casi sempre fictícies, quan no purament capricioses... (Un bon amic nostre va tallar a final del passat segle, una opulenta roureda, que ara valdria milers de duros, per a comprar-se un piano).

Massa que fa malbé de boscos el cultiu seu deficientíssim.

La festa del arbre deuria d'ésser, allà on hi ha boscos, la festa del bosc.

Catalunya n'estava abans joiosa dels seus boscos. Avui dia, moltes de les seves muntanyes ensenyen el cap pelat. Són calves. I les calves són nuncis de la mort!...

Catalans: estimem els boscos; Ells foren la primera i natural llar dels aborígens. Els boscos tenen quelcom de sagrat. Venerem-los com a bressol de la nostra terra com a rebrot de les nostres llars.

Es clar que moltes vegades veres necessitats obliguen a despendres del bosc. Quina angouxa, senyor!

Nosaltres estem segurs de que quan la Mancomunitat de Catalunya tingui medis suficients, farà quelcom de positiu per a conservar els nostres boscos, tan dignes d'atenció i protecció com els monuments artístics que amb tan de zel i de sabiesa protegeix i conserva la benemèrita entitat capdal de la nostra terra.

AGER.

D'ací i d'allà

Algun diari italià fa la competència a molts de francesos en inventar fets i costums ridícols i estrafalaris de la nostra terra. El *Corriere della Sera* parla de lluites tragi-còmiques per l'enterrament dels morts, "negoci que tenen acaparat els clèrics i les cooperatives rurals constituïdes per a fer-los la competència" en aquest negre afer.

Es coneix que les calors extraordinàries d'aquest estiu fan bullir la imaginació del nostre confrare italià.

Aquí no en sabem res de tot això.

Els veïns de Medina del Camp es queixen de que en el curs de set mesos han tingut quatre alcaldes de R. O. Encara volen més sollicitud de part del Govern els veïns de Medina?

I, demés, no veuen que en matèria d'alcaldes de R. O. "en el variar—ho diren en castellà per tractar-se de castellans—està el gustó?

La nova Austria va de pressa en destruir la plaga de l'empleomania. Aquests dies ha despatxat a nou mil empleats més.

A Espanya ho fem al revés que a l'Austria. Aquí la plaga va creixent contra tota llei i tota conveniència. Bé prou que es queixa el ministre d'Hisenda.

Una mala nova.

Els moros tenen ja aeroplans de guerra. La gent es pregunta si, demés, tenen aviadors.

Aqueixa pregunta no deu fer-se a aquí, sinó a França...

Amb motiu de dos fets ordinaris (un convoi moro i la crema d'una fàbrica de farines), hem llegit aquestes coses extraordinàries:

"Que el convoi es componia de deu mil mules" i que la "fàbrica produïa diàriament vuitanta mil sacs de farina."

Alguns diaris rebaixen aquest número a quaranta mil. La veritat és que la fàbrica cremada—del Sindicat Agrícola de Cervera—aixafava cada dia uns tres vagons de blat, i que el convoi harqueny estava compost d'una cinquantena de mules, mal contades.

Un diari ha dit que els atracadors cometen impunement les seves malifetes perquè les pel·lícules

les d'aventures divulguen els procediments més inversemblants per tal de burlar l'acció de la policia.

Segons tenim entès en les pel·lícules detectivesques triomfa sempre la justícia. Si els lladres aprenen a robar, per què el senyor Governador no organitza sessions cinematogràfiques, per tal que els policies aprenguin a capturar els lladres?

Hom de vegades arriba a pensar si els lladres cavalquen pels aïres a cavall d'una escombra com les bruixes de llegenda.

El senyor ministre de la Governació comprenent que és necessari augmentar el nombre de policies per tal d'evitar els vergonyosos atracaments, ha donat ordre que es traslladin a Barcelona vint-i-cinc policies. Cal agrair un esforç tan considerable.

Segurament els atracadors en llegir aquesta notícia tan estúpida es deuen haver mort de riure.

Cada vegada que la policia fa detencions ens assabenta que els detinguts pertanyien al cos honorable de pistolers.

A l'estatge d'alguns sindicats s'hi han trobat armes i aparells per a fabricar bombes i no obstant el portaveu del sindicalisme revolucionari fa protestes d'innocència.

Almenys tinguessin la franquesa de confessar que són revolucionaris.

No s'hi val a tenir tractes amb pistolers i amb fabricants de bombes i fer creure a les masses inconscients que són més inofensius que una escopeta de canya.

Qui no us conegui que us compri.

Un ministre ha dit als periodistes que d'ençà que s'ha traslladat la cort a Sant Sebastià va a despatxar amb el Rei amb americana i barret de palla.

Un diari lliberal pondera el gest del ministre alludit. No ens estranyen aquests elogis. Per a molta gent la democràcia consisteix en anar amb mànigues de camisa i ensenyar la ceba.

Noticiari

ESPANYA

— La inspecció del Retir Obrer Obligatori comunica que les actes aixecades per inncompliment de l'esmentat règim, la tramitació de les quals fou suspesa durant el passat període de vagues, seran remeses als jutjats corresponents si els patrons interessats no satisfan voluntàriament l'import a les oficines de la Caixa Col·laboradora, dintre el termini de vuit dies.

— Ha sigut llàstima que les circumstàncies no hagin sigut propícies a dues exposicions notables: la de l'Institut de Mecànica i Electricitat Aplicades, dirigit pel geni de N'Esteve Terrades; i la de l'Institut de Química Aplicada (Escola de Directors d'Indústries Químiques) que tan encertadament regeix el doctor Josep Agell i Agell.

Els visitants podien gaudir de la vista de l'exposició dels treballs escolars de l'Institut de Mecànica i Electricitat Aplicades, i després la dels resultats del present curs de l'Institut de Química. Els doctors Esteve Terrades i Josep Agell, amb professors de les respectives escoles, exposats que n'hi hagué de magnífics.

— Al 15 del prop Setembre acaba el terme fixat per a informar davant la Delegació régia de Pòsits totes les entitats i persones que creguin convenient fer observacions sobre el Reglament provisional per a l'execució de la llei de 23 de Gener de 1916 regulant el protectorat dels pòsits.

— L'Unió Jurídica Catalana, al assabentar-se que'l Ministre del Treball volia posar ma en el Contracte agrícola, l'hi telegrafia dient-li que'l projecte ha de respondre a les modalitats jurídiques de l'agricultura catalana les quals tenen substantibilitat pròpia molt diversa de les peculiars d'Andalusia, Galícia i d'altres terres ibèriques, pel qual intentar regulació uniforme adequada a les necessitats d'aquests altres territoris, sols podria a Catalunya agreujar la pertorbació que de temps està sofrint.

— El Sindicat de ferroviaris catòlics que ha celebrat una grandiosa Assemblea a Montforte, (avui dia es un dels Sindicats més forts d'Espanya), ha acordat la fundació d'Escoles per als fills del socis en que's dongui una ensenyança ben religiosa i ben completa.

— L'Institut d'orientació Professional ha estat convidat als treballs preparatoris del futur Con-

grés Internacional d'Higiene Mental que haurà de celebrar-se a Nova York.

— L'"Agrupació d'Obrers Catòlics" en la seva última junta general ha nomenat Consiliari al reverent don Vicens Fernandez, president al doctor don Eudart Doménech i secretari a don Agustí Ruiz Mauri.

— Els obrers catòlics valencians han demanat al govern la representació proporcional per a totes les eleccions obreres de caràcter oficial.

— El Mont de Pietat i Caixa d'Estalvis de Lleida ha publicat la Memòria del seu últim exercici que acuse un estat florent i solit.

— La Joventut Obrera Catòlica de Madrid ha resolt intensificar la seva cultura per tal de que'l sapiguer llegir no sia un perill pels joves obrers, sinó el medi per a il·lustrar-se i progresar.

— El governador de València ha pres resolucions sèries i molt pràctiques per tal de perseguir la pornografia.

ESTRANGER

— A Itàlia s'ha promulgat oficialment la Convenció de Washington limitant a vuit hores la durada del treball a les indústries.

— El partit obrerista anglès aprobà recentment una proposició demanant que's confiscin els capitals privats.

A bon segur que no pensaven en els seus bens propis al votar aqueixa enormitat els obrers britànics que tenen auto...

— En la Cambra dels Comuns anglesa ha estat rebutjada per 368 vots contra 121 una moció per la qual es demanava que el sistema capitalista fos reemplaçat per un nou règim social i industrial en el qual tots els instruments de producció i de distribució pertanyerien a l'Estat i estarien sota l'autoritat de la democràcia.

Els socialistes smepre somnien truites...

— Les eleccions de la Primera Cambra holandesa feta pel sistema de representació proporcional han sigut favorables als socialistes. Cal que consti aixís.

— Amb motiu de haver restablert el govern italià l'ensenyament religiós a les escoles públiques, el Papa ha donat un fort impuls a les entitats que més es preocupen d'aquest afer, per tal de que s'aprofitin ampla i fecondament les noves disposicions oficials favorables a la reorganització del poble.

— A Janquilandia es va estenen la jornada de vuit hores. Encara hi ha oficis que treballen diàriament 10 i hasta 12 hores allí.

D'EXCURSIONISME

Res més interessant, certament, que les excursions al Pirineu Català, aquest Pirineu tan sublim i tan immensament bell que fou cantat un dia pel geni immortal de Verdaguer. Diem "res més interessant" pel fet de les facilitats amb les quals hom topa per a fer les excursions esmentades.

Cal sortir de Barcelona (Nord) amb qualsevol dels trens que van a Lleida. Un cop a Tàrraga, la simpàtica ciutat frontera de l'Urgell i la Segarra, una casa important per demés, el Garatge Sport, d'En Jaume Castells, situat al carrer de Ponent, us facilitarà automòbils equipats amb tot el luxe que permeten les carreteres de l'estat espanyol, ço que equival a dir que permeten viatjar amb la màxima comoditat. Disposa de turismes de dos a sis seients i d'òmnibus propis per a col·lectivitats. Els preus són sumament econòmics, tan com permeten les circumstàncies actuals. Això vol dir que si els amants de la naturalesa no aprofiten una tal avinentesa per a visitar aquest estiu les bel·leses immenses i incomparables del nostre Pirineu, serà perquè no voldran, ja que comoditats i facilitats no poden haver-n'hi més, certament.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Habana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Habana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijón i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Habana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Habana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Habana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curasao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canaries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Póo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Póo el 2, fent les escales de Canaries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

LEGIA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

PER A ENRIQUIR

la sang, augmentar la gana i fortificar el sistema nerviós, és un medicament sens rival l'aixarop

Hipofosfitos Salud

També es recepta a les criatures delicades i malaltices. Favoreix a ells el desenrotllament del sistema óssi. Totjust començat a pendre'l, la rosada color de llurs galtetes proclama les excel·lències del preparat, Aprobat per la **Reial Acadèmia de Medicina i Cirugia** :: 29 ANYS DE EXITS EN CREIXENÇA.

Avis: Rebutgi's el pot si no s'hi llegeix en l'etiqueta exterior, amb tinta vermella, **HIPOFOSFITOS SALUD** perquè amb freqüència i per a major lucre en la venda, hom n'ofereix de similars

FRANQUEO CONCERTADO

Atenes A. G. Provença, 157